

67

ANADOLU'DA DOĞUMLA İLGİLİ FOLKLAR

Sedat Kadanalı

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı

GİRİŞ: Anadolu'nun zengin renkli kültür mozağinde doğumla (bugünkü deyimle perinatoloji) ile ilgili folklorun önemli bir yeri vardır. Bu topraklarda modern tıbbın olmadığı hallerde insan yaşamının nasıl başladığını ve doğumla ilgili ne gibi kültürel bir birikimin olduğunu tam olarak bilememekteyiz. Ülkemizde halen uygulanmakta olan bu geleneksel uygulamaların modern tıp ve doğum hekimlerince bilinmesi ve incelenmesine duyduğumuz inançtan dolayı bu çalışmayı planladık.

MATERYEL ve METOD: Anadolu'nun çeşitli yörelerinde halk tarafından yapılmakta olan doğumla ilgili medikal ve paramedikal uygulamalar olayları bizzat gören sağlık personellerinden (özellikle ebeler) direkt olarak alınmak suretiyle ve kendi gözlemlerimizle yedi yıllık bir süre derlendi. Veriler modern obstetrikteki gibi doğumun 1., 2., 3. evreleri ve yenidoğan dönemi olmak üzere dört grupta tasnif edildi. Ayrıca doğumla ilgili inanışlar da başka bir başlık altında verildi. Yine birçok uygulamanın yapıldığı il, ilçe, kasaba gibi bölgeler de belirtildi.

BULGULAR: Araştırma sonucunda doğumun üç evresi ve yenidoğan dönemiyle ilgili olmak üzere toplam 60'ı aşkın uygulama derlendi. Bunlar arasında; doğum esnasında sırta alınıp yere vurulma, küpe çömleğe doğurma, vajene zeytinyağı dökülmesi, plasenta ayrılmadığında boş su kabağına gebeyi üfletme, ve sıcak ateşli küle veya nane buharına oturtma, kırmızı toprağa doğurtulma, perine yırtıklarının yumurta ile iyileştirilmesi, asfittik bebeklerin plasenta ile beraber doğurtulması gibi değişik uygulamalar sayılabilir.

SONUÇ: Anadolu folklorunda doğumla ilgili inanışlar ve uygulamalar çok zengindir. Bunların içinden bazıları modern tıpla mantıken bağdaşsa da, ne yazık ki büyük bir kısmı anneneyidoğan sağlığını olumsuz yönde etkileyen, perinatal-maternal mortalite ve morbiditede artışa yol açabilecek yanlış adetleri oluşturmaktadır.

68

DOĞUMDA EPİZYOTOMİ VE PERİNE YIRTIKLARININ ÖNLENMESİNDE YENİ PROFİLAKTİK PERİNEAL SÜTÜR TEKNİĞİ

Sedat KADANALI

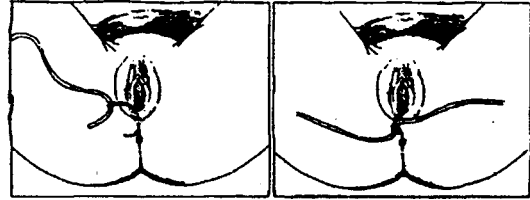
Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi
Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı

Amaç: Yeni tanımladığımız "profilaktik perineal sütür tekniği"nin doğumda epizyotomi ve perineal yırtıkları önlemedeki etkinliğinin araştırılması.

Materyel ve Metod: Travayları başlamış olan primigravid 244 gebe epizyotomili - epizyotomisz normal spontan doğum ve profilaktik perineal sütür grubu olarak üç gruptan birine ayrıldılar. Her gruptaki gebelerin maternal yaşları, bebek doğum kilosu, Apgar skorları, doğumun ikinci devresinin süresi, perine yırtıklar ve intakt perine parametreleri karşılaştırıldı.

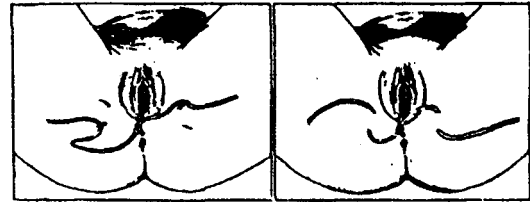
Bulgular: Profilaktik perineal sütür grubundaki gebelerde, epizyotomili ve epizyotomisz gebelerle karşılaştırıldığında daha yüksek oranda (% 88) intakt perineye rastlandı. Diğer karşılaştırılan parametreler her üç grupta da benzer iken perine yırtıkları profilaktik perineal sütür grubunda daha az oranda belirlendi(p<0.01).

Sonuç: Tanımladığımız bu basit profilaktik perineal sütür tekniğinin kullanılması doğumda epizyotomi ve perine yırtıklarını önemli ölçüde azaltacaktır.

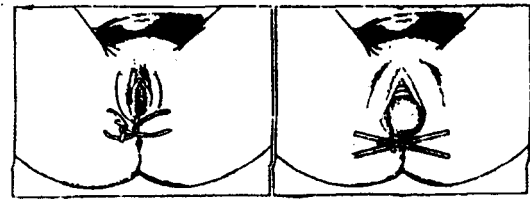
ŞEKİL 1

ŞEKİL 2

ŞEKİL 3

ŞEKİL 4

ŞEKİL 5

ŞEKİL 6